

Luxemburg, 24 iunie 2024
(OR. en)

11343/24

DEVGEN 93
FIN 584
NDICI 16
BUDGET 43
ACP 74
RELEX 861

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	24 iunie 2024
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	11106/24
Subiect:	Evaluarea la jumătatea perioadei a instrumentului de finanțare externă IVCDCI – Europa globală – Concluziile Consiliului (24 iunie 2024)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind evaluarea la jumătatea perioadei a instrumentului de finanțare externă IVCDCI – Europa globală, astfel cum au fost aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 4038-a reuniuni a sale, care a avut loc la 24 iunie 2024.

**Concluziile Consiliului privind evaluarea la jumătatea perioadei
a instrumentului de finanțare externă IVCDICI – Europa globală**

1. Consiliul salută raportul Comisiei de evaluare la jumătatea perioadei (denumit în continuare „raportul”) privind instrumentele de finanțare externă ale cadrului financiar multianual (CFM) 2021-2027, bazat, printre altele, pe o evaluare externă și în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul privind IVCDICI – Europa globală (denumit în continuare „regulamentul”). Consiliul este conștient de faptul că, după doi ani de punere în aplicare, este prea devreme pentru o evaluare aprofundată a impactului asupra dezvoltării în țările partenere și, prin urmare, subliniază importanța monitorizării în continuare a punerii în aplicare a IVCDICI – Europa globală. Consiliul ia act de raportul Parlamentului European privind punerea în aplicare a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală¹ și invită Comisia să țină seama de recomandările din raport, în special în ceea ce privește mandatul de coordonare al delegațiilor UE și necesitatea unei vizibilități sporite.
2. Consiliul consideră că IVCDICI – Europa globală este, în general, adecvat scopului și își îndeplinește obiectivele. Consiliul reafirmă relevanța acestor obiective, astfel cum sunt formulate în articolul 3 din regulament. Acestea implică susținerea și promovarea valorilor, principiilor și intereselor fundamentale ale Uniunii în întreaga lume, contribuind astfel la eradicarea sărăciei, la promovarea democrației, a statului de drept, a drepturilor omului, a dezvoltării durabile, a combaterii schimbărilor climatice și la abordarea migrației neregulate și a strămutării forțate, inclusiv a cauzelor profunde ale acestora; promovarea multilateralismului și îndeplinirea angajamentelor internaționale, în special Agenda 2030 și obiectivele sale de dezvoltare durabilă (ODD) și Acordul de la Paris și promovarea unor parteneriate mai puternice, bazate pe interese reciproce și pe asumarea responsabilității.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0374_RO.html.

3. Consiliul ia act de faptul că actualul context geopolitic dificil necesită o Uniune Europeană care își îndeplinește obiectivele de dezvoltare și geopolitice, promovează valorile și interesele fundamentale ale UE la nivel mondial și răspunde nevoilor țărilor partenere. În acest sens, IVCDICI – Europa globală, prin ambiția sa axată în primul rând pe politici și prin parteneriatele sale consolidate, consolidează rolul geopolitic al Uniunii. Consiliul reamintește că drepturile omului, egalitatea de gen, împreună cu valorile democratice și standardele înalte, buna guvernare și transparența și lupta împotriva corupției sunt elemente integrante ale consolidării eficienței, transparenței și rezultatelor concrete ale eforturilor de dezvoltare din țările partenere. Instrumentul IVCDICI – Europa globală și strategia Global Gateway sunt instrumente esențiale pentru atingerea acestor obiective printr-o abordare de tip „Echipa Europa”.
4. Instrumentele externe ale UE sunt esențiale pentru sporirea coerenței dintre politicile de dezvoltare, externe, climatice și de mediu, comerciale, în domeniul migrației și de securitate ale UE și pentru a demonstra poziția de lider mondial, responsabilitatea și solidaritatea UE. În acest sens, Consiliul afirmă necesitatea unei coerențe mai mari a politicilor de dezvoltare, împreună cu principiile eficacității dezvoltării, pentru a realiza o cooperare pentru dezvoltare mai eficace și pentru a atinge atât obiectivele specifice ale IVCDICI – Europa globală, cât și cele ale Agendei 2030. Consiliul ia act de Rezoluția Parlamentului European privind coerența politicilor în favoarea dezvoltării (CPD)² și de recomandările de elaborare a unui plan de acțiune privind coerența politicilor în vederea formulării unor obiective clare privind CPD.
5. Consiliul salută, de asemenea, colaborarea mai strânsă dintre serviciile Comisiei, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și statele membre ale UE promovată de IVCDICI – Europa globală și reamintește declarația sa privind guvernarea în ceea ce privește IVCDICI – Europa globală. Acesta își reafirmă rolul esențial în furnizarea de orientări strategice privind obiectivele și prioritățile de politică pe tot parcursul punerii în aplicare a instrumentului și își menține angajamentul de a menține acest rol și de a depune eforturi continue pentru îmbunătățirea orientărilor sale. În acest scop, invită Comisia să facă schimb de informații în mod regulat, prompt și detaliat. Aceste orientări strategice includ opțiunile strategice generale pentru programare, utilizarea pilonului de răspuns rapid și mobilizarea rezervei pentru provocările și prioritățile emergente, precum și monitorizarea utilizării optime a resurselor în raport cu toate țintele, precum și a modului în care finanțarea din partea Uniunii este utilizată pentru a îndeplini obiectivele stabilite în instrument.

² 2021/2164 (INI)-14/03/2023 – Coerența politicilor în favoarea dezvoltării (europa.eu).

6. Consiliul reafirmă că cadrul general pentru punerea în aplicare a IVCDICI – Europa globală este constituit din noul Consens european privind dezvoltarea și sprijinul pentru Agenda 2030, Acordul de la Paris și Agenda de acțiune de la Addis Abeba. Consiliul îndeamnă să se pună în continuare accentul pe ODD, inclusiv pe interconexiunile dintre acestea, și în special pe acele ODD în care progresele înregistrează întârzieri pentru a recâștiga terenul pierdut, acordând o atenție deosebită grupurilor celor mai vulnerabile, țărilor cel mai puțin dezvoltate și statelor insulare mici în curs de dezvoltare, în care nevoile sunt cele mai mari. Acesta reamintește că instrumentul ar trebui să contribuie la obiectivul colectiv al Uniunii de a furniza 0,7 % din venitul național brut (VNB) ca AOD în intervalul de timp al Agendei 2030.
7. Consiliul recunoaște că IVCDICI – Europa globală, deși are un domeniu de aplicare mult mai larg atât din punct de vedere tematic, cât și regional, contribuie în mod semnificativ la punerea în aplicare a strategiei Global Gateway, care trebuie, de asemenea, să joace un rol important în realizarea ODD și a Acordului de la Paris, în special prin promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării umane durabile. Acesta încurajează reflecții suplimentare cu privire la modul în care se poate utiliza mai bine impactul asupra dezvoltării al IVCDICI – Europa globală în punerea în aplicare a strategiei Global Gateway. Consiliul ia act de faptul că asigurarea participării sectorului privat, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, rămâne o provocare și invită Comisia să depună eforturi suplimentare pentru a aborda acest element-cheie pentru punerea în aplicare a acestei strategii.
8. În ceea ce privește provocările rămase pentru punerea în aplicare eficace a IVCDICI – Europa globală, astfel cum au fost identificate în raport și în evaluarea externă, Consiliul subliniază următoarele aspecte:
 - a. Consiliul este de acord cu evaluarea Comisiei potrivit căreia, prin **fuzionarea mai multor instrumente de finanțare externă** din CFM 2014-2020, IVCDICI – Europa globală abordează structura fragmentată a arhitecturii financiare anterioare. Consiliul salută valoarea adăugată pe care o aduce acest instrument prin furnizarea unui cadru mai coerent și mai integrat, cu piloni programabili și neprogramabili, precum și prin furnizarea unui temei juridic unificat pentru o mare parte a intervențiilor externe ale UE. Consiliul invită Comisia să consolideze în continuare coerența dintre politicile și prioritățile interne și externe și să țină seama de impactul politicilor UE asupra țărilor partenere.

- b. Consiliul ia act de faptul că raționalizarea mai multor instrumente de finanțare externă în IVCDICI – Europa globală reprezintă un pas înainte în ceea ce privește **claritatea, eficacitatea și transparența sprijinului acordat de UE țărilor partenere și a cooperării cu acestea**. În pofida acestor îmbunătățiri, Consiliul invită Comisia să abordeze provocările persistente. Consiliul invită Comisia să abordeze complexitatea sporită pentru actorii locali și societatea civilă în participarea la finanțarea programelor IVCDICI – Europa globală și accesul la aceasta.
- c. Consiliul ia act de faptul că, deși **guvernanța acțiunii externe a UE** s-a îmbunătățit în cadrul IVCDICI – Europa globală, ar trebui avute în vedere ajustări suplimentare în conformitate cu lecțiile învățate. Consiliul rămâne hotărât să ofere în continuare orientări strategice și, în acest scop, subliniază importanța schimbului în timp util de informații raționalizate de către Comisie și SEAE, precum și a disponibilității datelor pe țări, regiuni și domenii tematice, pentru a contribui mai bine la procesul decizional politic. De asemenea, invită Comisia să utilizeze mai bine Comitetul IVCDICI – Europa globală și Comitetul FEDD+ pentru discuțiile cu statele membre. Consiliul invită Comisia și SEAE să consolideze și să adapteze capacitățile și expertiza, atât la nivelul delegațiilor UE, cât și la serviciile centrale, precum și să alinieze mai bine metodele de lucru între diferitele direcții generale și să prezinte propuneri de îmbunătățire și raționalizare a procesului de programare, sporind astfel eficiența IVCDICI – Europa globală. Consiliul salută intenția Comisiei de a începe raportarea cu privire la rezultatele operaționale ale IVCDICI – Europa globală începând din 2024. De asemenea, ia act de faptul că este necesar să se pună un accent mai mare pe analiza calitativă a rezultatelor pentru a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea.

- d. Consiliul salută faptul că IVCDCl – Europa globală contribuie la a-i permite UE să **colaboreze cu țările partenere** printr-o abordare strategică, favorabilă incluziunii, eficientă și personalizată, bazată pe respect, parteneriat egal, interese comune și responsabilitate reciprocă. Consiliul salută promovarea sporită a priorităților comune ale UE și ale țărilor partenere, precum și abordarea axată în primul rând pe politici a cooperării externe a UE. Acesta salută, în special, progresele înregistrate în promovarea de parteneriate mai strânse și reciproc avantajoase cu țările terțe, inclusiv cu țările din cadrul politicii europene de vecinătate, pe baza asumării responsabilității, cu scopul de a promova stabilizarea, buna guvernare și consolidarea rezilienței. Pe baza acestor principii, Consiliul subliniază importanța dialogului politic cu țările partenere, în conformitate cu strategiile naționale de dezvoltare respective, inclusiv cu societatea civilă locală și cu autoritățile locale și regionale, recunoscând necesitatea unei asumări și a unei alinieri consolidate, pe baza intereselor reciproce și a valorilor comune. În ceea ce privește abordarea bazată pe stimulente, Consiliul invită Comisia să prezinte propuneri pentru a remedia deficiențele identificate în raport.
- e. În acest context, ar trebui explorate în continuare oportunitățile pentru mai multe **acțiuni strategice de sensibilizare**, inclusiv comunicare, dialog și prin organizarea de vizite politice la nivel înalt și de misiuni Echipa Europa, pe baza lecțiilor învățate identificate în raport. Acest lucru ar trebui, de asemenea, să sprijine înțelegerea de către parteneri a oportunităților oferite de instrument. Consiliul invită membrii Echipa Europa să își intensifice eforturile de consolidare a asumării responsabilității la nivel local, în special din partea comunităților, a autorităților locale și regionale și a organizațiilor societății civile.
- f. În ceea ce privește **abordarea de tip „Echipa Europa”**, Consiliul salută implicarea colectivă sporită a actorilor europeni în cooperarea externă a UE, împărțind și valorificând cunoștințele și expertiza membrilor Echipa Europa, pe baza incluziunii, și reamintește concluziile Consiliului din 21 noiembrie 2023 privind abordarea de tip „Echipa Europa”. Consiliul invită membrii Echipa Europa să consolideze în continuare colaborarea și sinergiile dintre UE și cooperarea bilaterală, subliniind necesitatea unor consultări consolidate, periodice, incluzive și fundamentale, în special la nivel de țară, asigurând, în același timp, participarea statelor membre care nu sunt prezente pe teren. Consiliul apreciază că inițiativele Echipa Europa devin componente-cheie ale abordării de tip „Echipa Europa” și ale punerii în aplicare a IVCDCl – Europa globală.

- g. Consiliul consideră că **principiul geografizării**, și anume consolidarea pilonului geografic ca principală abordare a punerii în aplicare, a contribuit la o mai bună direcționare a colaborării UE către prioritățile țărilor partenere, prin intensificarea dialogului și a consultării și printr-o mai bună utilizare a mijloacelor complementare, cum ar fi pilonul tematic, care este esențial pentru abordarea provocărilor orizontale specifice. În acest context, Consiliul subliniază necesitatea de a menține o abordare regională și tematică echilibrată și îndeamnă Comisia să îmbunătățească în continuare sinergia dintre programele naționale, regionale și tematice, precum și sprijinul pentru bunurile publice globale, în strânsă consultare cu actorii Echipa Europa și cu țările partenere și, după caz, cu organizațiile regionale. Consiliul recunoaște că programele tematice oferă o finanțare complementară esențială programelor geografice pentru abordarea provocărilor globale.
- h. Consiliul subliniază importanța unei implicări puternice și coordonate de tip „Echipa Europa” în **contexte fragile** și salută varietatea de instrumente oferite de IVCDCI – Europa globală pentru a face acest lucru, inclusiv prin intermediul pilonului de răspuns rapid. În acest sens, reamintește că sprijinul pentru „pace, stabilitate și prevenirea conflictelor” și pentru securitate este o prioritate transversală a IVCDCI – Europa globală, inclusiv în ceea ce privește pilonii geografici. Prin urmare, încurajează Comisia să îmbunătățească legăturile dintre un răspuns mai flexibil în situații de criză și dezvoltarea pe termen mai lung, precum și o mai mare coerență cu instrumentele PSAC, în conformitate cu abordarea integrată a UE în materie de conflicte și crize externe. În acest context, este esențială sprijinirea cadrelor de securitate și pentru consolidarea statului de drept pentru a obține o pace și o dezvoltare durabile. Aceasta include sprijinirea reformelor juridice și judiciare, consolidarea securității umane și promovarea unor procese de pace favorabile incluziunii și a unor instituții favorabile incluziunii. Reiterând necesitatea de a implica îndeaproape statele membre, Consiliul invită Comisia și SEAE să sprijine în continuare populațiile vulnerabile în contexte fragile pentru a consolida reziliența printr-o abordare mai eficace, mai flexibilă, mai favorabilă incluziunii, bazată pe parteneriat, cuprinzătoare, durabilă și sensibilă la conflicte. Aceasta ar trebui să includă creșterea coerenței și a flexibilității instrumentelor relevante, prin utilizarea optimă a evaluărilor locale ale conflictelor ca bază pentru analize comune și prin consolidarea legăturii dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace, prin promovarea dezvoltării coordonate la nivel local și prin explorarea abordărilor regionale. Pentru a asigura o implicare mai coerentă, Consiliul subliniază necesitatea unei coordonări mai sistematice între instituțiile UE și statele membre. Consiliul își menține angajamentul față de un răspuns mai coordonat în contexte fragile.

- i. Consiliul subliniază importanța menținerii **flexibilității sporite** introduse de IVCDICI – Europa globală, care și-a dovedit relevanța, în special pentru a răspunde seriei actuale de crize fără precedent. Cu toate acestea, Consiliul ia act cu mare îngrijorare de nivelul ridicat de mobilizare de până acum a rezervei pentru provocările și prioritățile emergente. Consiliul consideră că este necesar să se îmbunătățească modalitățile, criteriile și orientările pentru desfășurarea acestei flexibilități și pentru o coordonare mai clară și în timp util din partea Consiliului. Prin urmare, Consiliul invită Comisia să reflecteze în comun asupra unei mai bune utilizări a rezervei și a altor elemente flexibile ale instrumentului. Acesta subliniază că, ori de câte ori este posibil, ar trebui utilizate opțiuni de finanțare programabile.
- j. Consiliul reamintește relevanța tuturor **țintelor și pachetelor financiare** și subliniază importanța acestora pentru a se asigura că punerea în aplicare a IVCDICI – Europa globală contribuie la obiectivele de politică ale UE și își menține angajamentul de a asigura ținte în cadrul următorului instrument de finanțare externă. În acest sens, Consiliul reafirmă în mod specific că este important ca cel puțin 93 % din finanțarea IVCDICI – Europa globală să poată fi considerată ca asistență oficială pentru dezvoltare, din care cel puțin 20 % ar trebui să contribuie la incluziunea socială și la dezvoltarea umană. Consiliul ia act de evaluarea Comisiei, potrivit căreia IVCDICI – Europa globală este, în general, în direcția cea bună în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor în materie de cheltuieli, dar solicită eforturi sporite pentru a atinge toate obiectivele până în 2027, invitând Comisia să prezinte măsuri concrete. Consiliul subliniază în special importanța atingerii obiectivelor privind clima și egalitatea de gen, deoarece acestea nu se află în prezent pe calea cea bună. Consiliul încurajează continuarea investițiilor în expertiză și în consolidarea capacităților la nivelul delegațiilor și al serviciilor centrale ale UE pentru a aplica marcaje și a monitoriza obiectivele într-un mod mai riguros și pentru a utiliza datele într-un mod mai strategic.

k. Consiliul salută potențialul **Fondului european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+)**, în special în ceea ce privește efectul de pârghie pentru investițiile publice și private și pentru a spori accesul la finanțare în țările partenere. IVCDCI – Europa globală a consolidat și mai mult contribuția instituțiilor financiare la acțiunea externă a UE. Subliniind necesitatea de a fi în concordanță cu ODD, Consiliul salută faptul că FEDD+ contribuie la realizarea Agendei 2030 prin promovarea dezvoltării economice și sociale durabile și favorabile incluziunii în țările partenere. Acesta subliniază rolul important al finanțării mixte a UE în maximizarea rezultatelor în materie de dezvoltare. În ceea ce privește acordarea de către FEDD+ a unei atenții speciale țărilor cel mai puțin dezvoltate și cadrelor fragile, Consiliul ia act de faptul că există în continuare provocări și că este necesară o reflecție suplimentară în acest sens. Raportul Grupului de experți la nivel înalt privind extinderea finanțării durabile în țările cu venituri mici și medii este important în acest sens. Consiliul subliniază rolul consiliului strategic al FEDD+ în furnizarea de orientări strategice. Acesta invită Comisia să reflecteze asupra creșterii în continuare a impactului FEDD+ și să accelereze contractarea, să faciliteze punerea în aplicare și monitorizarea garanțiilor bugetare și să consolideze implicarea părților interesate de la nivel local. Consiliul salută legăturile mai strânse cu instituțiile financiare și subliniază că diversitatea, experiența și mandatele instituțiilor financiare ca parte a arhitecturii financiare europene pentru dezvoltare (EFAD) ar putea aduce valoare adăugată politicii europene de cooperare pentru dezvoltare și încurajează intensificarea cooperării dintre băncile europene de dezvoltare și instituțiile financiare. Consiliul așteaptă cu interes discutarea avizului Curții de Conturi referitor la garanția pentru acțiunea externă, în conformitate cu articolul 42 alineatul (5) din Regulamentul privind IVCDCI – Europa globală.

9. Consiliul subliniază necesitatea de a pune rapid în aplicare recomandările din Raportul special nr. 14/2023 al Curții de Conturi Europene privind programarea IVCDCI – Europa globală și reamintește concluziile sale referitoare la acesta din 21 noiembrie 2023.

10. În ceea ce privește evaluarea la jumătatea perioadei a IVCDCI – Europa globală, Consiliul așteaptă cu interes dialogul cu Comisia și solicită un proces transparent, ținând seama de concluziile evaluării la jumătatea perioadei, în conformitate cu articolul 16 din regulament. Acesta reamintește concluziile Consiliului European din 1 februarie 2024 privind revizuirea la jumătatea perioadei a CFM.

11. Consiliul subliniază importanța învățării atât din raportul Comisiei, cât și din raportul independent privind evaluarea la jumătatea perioadei, precum și din experiențele statelor membre, pentru a contribui la discuțiile privind succesorul instrumentului în cadrul următorului CFM.
 12. Consiliul așteaptă cu interes punerea în aplicare a orientărilor sale strategice și încurajează utilizarea IVCDCl – Europa globală pentru a maximiza în continuare impactul Echipa Europa asupra dezvoltării și păcii, contribuind în același timp la rolul geopolitic al UE.
-